

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 218/2015-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. mája 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom [REDACTED], Advokátska kancelária, [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo 24/2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. januára 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo 24/2014.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 42 C 53/2010 sa žalobkyňa žalobou ([REDAKOVANÉ] – [REDAKOVANÉ]) proti sťažovateľovi domáhala zaplatenia sumy 1 499 € s príslušenstvom, o ktorej rozhodol okresný súd rozsudkom z 19. januára 2012 tak, že žalobe žalobkyne vyhovel a súčasne zamietol protinávrh sťažovateľa. Z dôvodu odvolania podaného sťažovateľom bol označený rozsudok okresného súdu potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 11 Co 117/2012 z 24. júla 2013, proti ktorému sťažovateľ podal dovolanie, o ktorom konal najvyšší súd v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo 24/2014.

3. Sťažnosťou podanou ústavnému súdu sťažovateľ namieta zdĺhavosť postupu okresného súdu, ktorý mal sťažovateľom mu doručené dovolanie postúpiť na ďalšie konanie najvyššiemu súdu až po troch mesiacoch od jeho podania, a tiež zdĺhavosť postupu samotného najvyššieho súdu v konaní o tomto jeho dovolaní. Podľa sťažovateľa v dôsledku pomalého postupu obidvoch súdov v konaní o jeho dovolaní sa prehľbuje stav jeho právnej neistoty a narastá jeho nedôvera v súdny systém, pričom sťažovateľ tiež poukázal na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) o neodôvodnenosti požadovať od sťažovateľov, aby pred podaním sťažnosti ústavnému súdu vo veci prieťahov v postupe všeobecných súdov podali najprv sťažnosť predsedovi všeobecného súdu, ktorú ESLP nepovažuje za účinný prostriedok nápravy.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného tiež uviedol:

„S poukazom na obsah súdneho spisu, ako aj na vyššie uvedené skutočnosti má sťažovateľ za to, že prietahy, ktoré v konaní nastali sú zapríčinené nielen neefektívnym postupom porušovateľa v 1. rade, ktorý vo veci ešte stále do dnešného dňa nerozhodol, ale aj neefektívnym postupom porušovateľa v 2. rade, ktorý doručil dovolanie porušovateľovi v 1. rade až po takmer 3 mesiacoch od doručenia dovolania zo strany sťažovateľa porušovateľovi v 2. rade. ...

V nadväznosti na ustálenú prax Európskeho súdu pre ľudské práva, má sťažovateľ za to, že nakoľko podanie ústavnej sťažnosti nemôže byť podmienené podaním sťažnosti pre prietahy konania predsedovi dotknutého súdu, nebol povinný postupovať v zmysle ust. § 62 a nasl. zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V tejto súvislosti sťažovateľ považuje za potrebné poukázať predovšetkým na rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) zo dňa 12.06.2012, a to rozsudky vo veci Ištván a Ištvánová proti Slovenskej republike a Komanický proti Slovenskej republike, v ktorých ESLP odmietol prax Ústavného súdu Slovenskej republiky podmieňujúcu podanie ústavnej sťažnosti na prietahy v konaní predchádzajúcou sťažnosťou predsedovi súdu.“

4. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„I. Základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná, neefektívnym postupom Okresného súdu Košice II a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní sp. zn. 6 Cdo/24/2014 porušené bolo.

II. Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, aby v konaní sp. zn. 6 Cdo/24/2014 bezodkladne konal.

III. Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 3.000,- €, ktoré mu je Najvyšší súd Slovenskej republiky a Okresný súd Košice II spoločne a nerozdielne povinní vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

IV. Najvyšší súd Slovenskej republiky a Okresný súd Košice II sú spoločne a nerozdielne povinní nahradiť sťažovateľovi trovy konania do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Predmetom konania ústavného súdu je sťažovateľom namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručeného

čl. 6 ods. 1 dohovoru, k porušeniu ktorých malo dôjsť v príčinnej súvislosti s postupom okresného súdu a s postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo 24/2014 o ním podanom dovolaní proti rozhodnutiu krajského súdu sp. zn. 11 Co 117/2012 z 24. júla 2013.

K namietanému postupu okresného súdu

8. V súvislosti s postupom okresného súdu sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva a práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v príčinnej súvislosti s úkonmi okresného súdu pri vybavovaní ním podaného dovolania, preto v tejto súvislosti považuje ústavný súd za potrebné poukázať na príslušné ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) upravujúce prípravné postupy prvostupňového súdu pred predložením účastníkom konania podaného dovolania na ďalší procesný postup a rozhodnutie dovolaciemu súdu.

9. Podľa § 241 ods. 4 OSP súd prvého stupňa vyzve toho, kto podal dovolanie, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné dovolanie alebo dovolanie, ktoré neobsahuje náležitosti podľa odseku 1, v určenej lehote doplnil alebo opravil. Ak sa aj napriek výzve súdu v lehote desiatich dní dovolanie neopraví alebo nedoplní, predloží súd prvého stupňa dovolanie na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

10. Podľa zistenia ústavného súdu dovolanie podané sťažovateľom proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 11 Co 117/2012 z 24. júla 2013 bolo okresnému súdu doručené 14. októbra 2013, pričom následne okresný súd vykonal tieto procesné úkony:

- 17. október 2013 – okresný súd výzvou zaslanou právnomu zástupcovi sťažovateľa vyzval sťažovateľa na odstránenie nedostatkov dovolania,

- 22. október 2013 – právny zástupca sťažovateľa okresnému súdu oznámil, že už sťažovateľa nezastupuje,

- 6. november 2013 – okresný súd zaslal dovolanie sťažovateľa na vyjadrenie protistrane v spore,

- 25. november 2013 – okresnému súdu bolo doručené vyjadrenie protistrany k dovolaniu sťažovateľa,

- 26. november 2013 – okresný súd zaslal vyjadrenie protistrany na vedomie sťažovateľovi,

- 17. január 2014 – okresný súd postúpil spis s predkladacou správou najvyššiemu súdu na konanie o dovolaní sťažovateľa.

11. Z citovaného je zrejmé, že po doručení dovolania sťažovateľa okresnému súdu, ten v súlade s jemu zákonom zverenými kompetenciami vykonal všetky potrebné a nevyhnutné procesné úkony na zabezpečenie kontradiktórnosti konania, ako aj na zabezpečenie bezvadnosti sťažovateľom podaného dovolania v záujme odstránenia jeho nedostatkov, ktoré by prípadne bránili jeho vecnému prerokovaniu dovolacím súdom.

12. V sťažovateľom namietanom postupe okresného súdu pri vybavovaní jeho dovolania ústavný súd nezistil žiadnu takú neodôvodnenú nečinnosť, ktorá by mohla mať za následok namietané porušenie sťažovateľom označeného základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti už po jej predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú odmietol (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

13. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť

porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

K namietanému postupu najvyššieho súdu

14. Podľa zistení ústavného súdu dovolanie podané sťažovateľom proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 11 Co 117/2012 z 24. júla 2013 bolo najvyššiemu súdu predložené 17. januára 2014, ktorý o tomto dovolaní rozhodol uznesením sp. zn. 6 Cdo 24/2014 z 26. februára 2015.

15. Podľa judikatúry (napr. IV. ÚS 26/2012, IV. ÚS 93/2012) ústavný súd síce na požiadavke využitia prostriedkov nápravy v zmysle § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na orgáne štátnej správy dotknutého súdu v zásade už netrvá, okrem prípadov, keď dĺžka namietaného konania v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu bola už prima facie (na prvý pohľad) zjavne neprimeraná, čo však v konkrétnych okolnostiach danej veci nemožno podľa jeho názoru bez ďalšieho konštatovať, keďže v čase podania sťažnosti ústavnému súdu konanie na najvyššom súde trvalo jeden rok, čo vzhľadom na veľké množstvo vecí napadnutých najvyššiemu súdu v interakcii s náročnosťou jeho prieskumnej právomoci dovolacieho súdu a v neposlednom rade aj v interakcii s neúplným a inperfektným dovolaním sťažovateľa (pozri výzvu okresného súdu na odstránenie jeho nedostatkov, pozn.) možno považovať za daných okolností za lehotu primeranú, i keď nie bez výhrady za generálne ospravedlniteľnú.

16. Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti (vo vzťahu k postupu najvyššieho súdu) už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

17. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o prikázaní všeobecnému súdu konať, ako aj rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia a úhrady trov konania sú viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o tých častiach sťažnosti už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. mája 2015